

Forslag til Ordningen af Marineministeriet og Forslag til Ordningen af Krigsministeriet. Ordningen af Marineministeriet vil derefter ikke blive stort anderledes, end den for Tiden er, saa det vil jeg nu lade ligge hen, men den foreslaaede Ordning af Krigsministeriet er en fuldstændig Omkalfatring af det hidtil brugte System. Hvis man nu i det Hele er en Ynder af den Tanke, der ligger til Grund for Adressen, og hvis Krigs- og Marineministeriet være ordnede paa den for Administrationens hurtige og lette Gang, fornuftigste Maade, kunde jeg forstaae, at en Mand turde paatage sig at styre disse Ministerier. Men naar der foreligger Forslag til ibetmindste det ene Ministeriums fuldstændige Omordning, og man ikke veed, hvorvidt Thinget vil gaae ind derpaa, men blot, at den Mand, der for Dieblirket staaer i Spidsen for Ministeriet, erklærer den nuværende Ordning for aldeles utilfredsstillende, saa forekommer det mig, at det i alt Fald er aldeles ubetimeligt at bede om, at Forandringen skal indtræde nu. Af de af mig her udviklede Grunde seer jeg mig ikke istand til at stemme for Adressen.

Frederiksen: Jeg havde ikke troet, at det skulde være nødvendigt at føre nogen vidtløftig Discussion om denne Sag, der i og for sig forekommer mig saa simpel, som saa ofte har været berørt, og som nu her har vundet Tilslutning fra saa mange Sider. Jeg troede ogsaa, det var almindelig anerkjendt, at der netop nu var fuldgyldig Anledning til og næsten Nødvendighed til at tage denne Sag for og slaae endelig fast, hvilken Grundsætning vi ønske gennemført, ikke idag, men saasnart der var Anledning til at ordne dette Forhold. Efter de Udtalelser, jeg har hørt fra to ærede Medlemmer her tæt ved (Krabbe og Scavenius), kan jeg imidlertid ikke undlade et Dieblik at hyltre mig om Sagen. Det Endringsforslag, der er stillet af det ærede Medlem for Kjøbenhavn's 5te Valgtreds (Ville), skal jeg for mit Vedkommende ganske tiltræde. De Indvendinger, som bleve fremsatte af de to ærede Medlemmer, der talte imod Adressen, støttede sig navnlig til det constitutionelle Hensyn, til den constitutionelle Betydning af at have to

Ministre. For mig har, foruden alle de andre Hensyn, som tilstrækkeligt ere fremhævede i Adressen, netop det constitutionelle Hensyn staaet som Noget, der gjorde det ønskeligt, ja maaskee nødvendigt, at vi fik disse Ministerier fra to Fagministerier slaaede sammen til eet Forsvarsministerium. Fra et constitutionelt Standpunkt er det jo netop i høi Grad ønskeligt, ogsaa at finde visse politiske Egenheder hos de Mænd, der ere Kongens Raadgivere og staae i Spidsen for Ministerierne, og der kan dog ikke være fjerneste Tvivl om, hvor vi lettest finde politiske Egenheder, enten hos en civil Administrator eller hos de militære Fagmænd. Man behøver kun i den Henseende at henpege paa vor Erfaring for, hvor vanskeligt det netop ofte har været at faae et Ministerium dannet, fordi man ikke havde en civil Administrator i Spidsen for denne Administration, men Fagmænd. Man kan ogsaa henpege paa Erfaringen fra de andre Ministerier med Hensyn til de Reformer, man der har sat igjennem. Har det været Fagmænd, der have været meest tilbøjelige til at gaae ind paa Reformer, har det ikke netop været dygtige Administratorer andetsteds fra, som have havt et uheldet Vil, og ikke været bundne af Hensyn til de Mænd, som de stode i et kammeratligt Forhold til. Intet har været vigtigere for mig til at være med til at indbringe denne Adresse end netop det, at det var i høi Grad ønskeligt at faae i Spidsen for denne Administration Folk, der stode udenfor disse lamrende og bindende personlige Hensyn. Enten vi see paa de personlige Forhold eller paa den tilvante Routine, den tilvante Betragtningensmaade af Forholdene, troer jeg det er i høi Grad ønskeligt, at vi netop ikke faae nogen speciel Fagmand. Man kunde maaskee ogsaa tage den nuværende Krigsminister som et Exempel. Er han ikke et sjældent godt Exempel paa Betydningen af, at vi faae en Mand, der kommer heelt udenfra. Er han ikke overfor Hærvæsenet en civil Mand? Selv om han er Militair, er han dog ved hele sin Udvikling, ved hele sin Fordannelse og ved hele sin Maade at see Sagen paa maaskee nærmest at betragte som en af de omtalte „Civillister“, Administratorer, der seer Sagerne fra et al-